

Yuliia Smolianko – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor at the Department of Preschool and Primary Education, T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium», Chernihiv, Ukraine.

Scientific interests: of the future preschool education specialists' professional culture formation in the process of master's training.

Юлія Смолянко – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри дошкільної та початкової освіти, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, Чернігів, Україна.

Наукові інтереси: формування професійної культури майбутніх фахівців дошкільної освіти у процесі магістерської підготовки.

ORCID 0000-0001-7058-8207

E-mail: yulia.sml@ukr.net

Tetiana Valentieva – Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer at the Department of Preschool and Primary Education, T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium», Chernihiv, Ukraine.

Scientific interests: problems of preschool pedagogy, developing older preschool and primary school children's sense of comic.

Тетяна Валентьєва – кандидатка педагогічних наук, старша викладачка кафедри дошкільної та початкової освіти, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, Чернігів, Україна.

Наукові інтереси: проблеми дошкільної педагогіки, виховання почуття комічного у старших дошкільників та молодших школярів.

ORCID 0000-0002-5697-8281

E-mail: tattosha@ukr.net

THE TECHNOLOGY OF MAKING AN ELECTRONIC TRAINING MANUAL ON «PRESCHOOL PEDAGOGY»

ТЕХНОЛОГІЯ РОЗРОБЛЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА З ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА ДОШКІЛЬНА»

The purpose of the article is to reveal the technology of making an electronic training manual on the normative discipline «Preschool Pedagogy» for training the applicants for the first (bachelor's) level of higher education of the 012 Preschool Education specialty.

Methodology. The following methods were used in the research process: theoretical (the analysis of scientific and methodical literature, systematization and comparison) and empirical (the observation, interview and questionnaire of the participants of the educational process).

Scientific novelty. The main stages of making an electronic training manual on the normative discipline «Preschool Pedagogy» for training the applicants for the first (bachelor's) level of higher education of the 012 Preschool Education specialty have been presented and characterized; its place and importance in the process of studying the specified discipline have been determined.

Conclusions. Therefore, the electronic training manual on the normative discipline «Preschool Pedagogy» of the educational and professional program of the first (bachelor's) level of higher education of the 012 Preschool Education specialty is an important pedagogical program means that has a convenient structure, allows you to give the educational information and guide the study of the academic discipline taking into account the individual abilities and preferences of the applicants for higher education.

It was determined that the electronic manual on the academic discipline will contribute to the applicants' effective assimilation of knowledge, the formation of their abilities and skills in preschool pedagogy, will involve them in independent educational and cognitive activities. A characteristic feature of the electronic training manual on the discipline «Preschool Pedagogy» is the presence of a macro- and microstructure, which will contribute to the formation of the readiness of the applicants for higher education for digitalization of education and the further use of modern electronic educational resources in the process of studying academic disciplines.

Keywords: electronic training manual; electronic educational and methodical complex; the technology of making an electronic training manual; the structure of an electronic training manual; informational and educational environment; «Preschool Pedagogy»; individualization of education.

Мета статті – розкрити технологію створення електронного навчального посібника з нормативної дисципліни «Педагогіка дошкільна» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Методологія. У процесі дослідження використано такі методи: теоретичні (аналіз науково-методичної літератури, систематизація та порівняння) та емпіричні (спостереження, бесіда та анкетування учасників освітнього процесу).

Наукова новизна. Наведено й охарактеризовано основні етапи розроблення електронного навчального посібника з нормативної дисципліни «Педагогіка дошкільна» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта; визначено його місце та значення в процесі вивчення означеної дисципліни.

Висновки. Отже, електронний навчальний посібник із нормативної дисципліни «Педагогіка дошкільна» освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта є важливим педагогічним програмним засобом, що має зручну структуру, дозволяє надавати освітню інформацію й скеровувати вивчення навчальної дисципліни з урахуванням індивідуальних можливостей та уподобань здобувачів вищої освіти.

Визначено, що створений електронний посібник з навчальної дисципліни сприятиме ефективному засвоєнню знань здобувачів, формуванню умінь та навичок з дошкільної педагогіки, залучатиме їх до самостійної навчально-пізнавальної діяльності. Характерною особливістю розробленого електронного навчального посібника з дисципліни «Педагогіка дошкільна» є наявність макро- і мікроструктури, що сприятиме формуванню готовності здобувачів вищої освіти до цифровізації освіти та подальшого використання сучасних електронних освітніх ресурсів у процесі вивчення навчальних дисциплін.

Ключові слова: електронний навчальний посібник; електронний навчально-методичний комплекс; технологія розроблення електронного навчального посібника; структура електронного навчального посібника; інформаційно-освітнє середовище; навчальна дисципліна «Педагогіка дошкільна»; індивідуалізація освіти.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Упровадження цифрової освіти вимагає створення відповідного навчально-методичного забезпечення (комплексу) в освітньому процесі закладу вищої освіти. Розроблені навчальні електронні комплекси стають сучасними реаліями, що допомагають розвивати систему безперервної освіти та дозволяють швидко й якісно одержувати необхідну інформацію. Проте електронні

навчальні видання для здобувачів вищої освіти потребують особливої системи підготовки.

Аналіз основних досліджень і публікацій із порушеної проблеми. Питання розроблення електронних навчальних посібників висвітлено у працях О. Баликіної, Н. Богданової, С. Гаркавенко, Я. Скрипки та ін. Концептуальні засади розроблення та використання інформаційно-комунікаційних засобів у сучасній освіті відображено у дослідженнях В. Бикова,

Р. Гуревич, О. Спіріна та ін.; питання індивідуалізації освітнього процесу – А. Горбенко, Н. Корчевської та ін., практики створення електронних підручників – В. Гаєвської, М. Жалдака, Н. Макоєд, М. Шерман та ін. Здійснений аналіз психолого-педагогічних праць (Т. Грищенко, І. Жуляєва, І. Малюкової, Ю. Якименко та ін.) засвідчив відсутність єдиних загально-прийнятих вимог до розроблення електронних навчальних посібників. Крім того, науковці оминули увагою засади створення електронного посібника з нормативної дисципліни «Педагогіка дошкільна» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта. Тож варто узагальнити і визначити вимоги для розроблення електронних навчальних посібників, а також окреслити параметри структури щодо створення названого посібника.

Формулювання мети статті. Мета статті – розкриття технології створення електронного навчального посібника з нормативної дисципліни «Педагогіка дошкільна» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Висвітлення процедури теоретико-методологічного та/або експериментального дослідження із зазначенням методів дослідження. У процесі дослідження використано такі методи: теоретичні (аналіз науково-методичної літератури, систематизація та порівняння), емпіричні (спостереження, бесіда та анкетування учасників освітнього процесу).

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Аналіз наукової літератури засвідчив, що на сьогодні існує розмаїття тлумачень поняття «електронний засіб навчання», безліч підходів щодо технології розроблення електронного посібника. Спробуємо комплексно вивчити теоретичний аспект означеної проблеми. Відтак, по-перше, розкриємо зміст поняття «електронний посібник» з метою уточнення найдоцільнішого для нашого дослідження:

– «сукупність текстової, цифрової, графічної, мовної, музичної, відео-, фото- та іншої інформації та друкованої документації користувача, представленої в електронній формі, що опубліковано в електронній комп'ютерній мережі» (*Електронний Посібник, 2022, с. 1*);

– «це навчальне видання, що містить систематизований виклад навчальної

дисципліни або її частини, що відповідає державному стандарту і навчальній програмі і офіційно затверджене як певний вид видання. Він частково заміняє або доповнює підручник і офіційно існує як певний вид видання. Текст електронного підручника представлений в електронній формі й забезпечений розгалуженою системою зв'язків, що дозволяє миттєво переходити від одного його фрагмента до іншого відповідно до деякої ієрархії фрагментів (*Електронний Посібник, 2022, с. 1*);

– «електронний підручник (посібник) – електронне навчальне видання із систематизованим викладом навчального матеріалу, що відповідає освітній програмі, містить цифрові об'єкти різних форматів та забезпечує інтерактивну взаємодію» (*Електронний Посібник, 2022, с. 1*).

По-друге, існує сучасна типологія створення електронних засобів навчання: статистичний електронний посібник (ЕП), ЕП з елементами мультимедійності, мультимедійний ЕП, інтерактивний ЕП та інтелектуальний ЕП (*Електронний Посібник, 2022*). Вбачаємо за необхідне розкрити їх зміст:

1. Статичний ЕП (конвекційне електронне навчальне видання), що полягає в перетворенні традиційного (паперового) підручника в електронний формат (PDF, DJVU тощо); що цілком відповідає паперовому аналогу, детермінованому ЕП; можливість друку у повному обсязі та розташування ЕП на навчальній платформі, але без доступу до окремих фрагментів.

2. ЕП з елементами мультимедійності (комбіноване електронне навчальне видання) – перетворення традиційного (паперового) підручника в електронний формат (HTML, НТМ тощо), що має елементи мультимедійності; відповідає паперовому аналогу, детермінованому ЕП; наявність мультимедійних елементів (гіпертекст, гіперпосилання); лінійна навігація керування тощо.

3. Мультимедійний ЕП (детерміноване самостійне електронне навчальне видання) є комплексом логічно пов'язаних структурованих дидактичних одиниць, представлених у цифровому вигляді, що надає можливість розташування ЕП на навчальній платформі з метою повного або часткового його використання; покрокова навігація керування ЕП; оснащений мультимедійними елементами (анімація, симуляція, звук тощо); можливість друку як окремих елементів, так і у повному обсязі.

4. Інтерактивний ЕП (детерміноване самостійне електронне навчальне видання) – інтеграція в одному програмному продукті різноманітних видів даних (текст, ілюстрації, анімація, таблиці, аудіо та відеозображення, симуляція тощо); можливість розташування ЕП на навчальній платформі з метою повного або часткового його використання; наявність покрокової навігації та блоку контролю і самоконтролю; реалізація інтерактивних вправ; використання ЕП на різних пристроях; можливість розташування ЕП на навчальному порталі або у соціальній мережі з метою повного або часткового його використання; можливість друку окремих фрагментів ЕП.

5. Інтелектуальний ЕП (універсальне самостійне навчальне видання) – розташування ЕП на навчальній платформі з метою повного або часткового його використання; розташування та адміністрування ЕП на навчальному порталі або в соціальній мережі з метою повного або часткового його використання; друку окремих фрагментів ЕП; наявність покрокової навігації та блоку контролю і самоконтролю; реалізація інтерактивних вправ; використання ЕП на різних пристроях. Педагог може створити контент занять з можливістю зміни та трансформації навчального матеріалу (*Електронний Посібник*, 2022).

Для якісного забезпечення освітнього процесу, на думку таких учених, як В. Биков, В. Кухаренко, Н. Сиротенко, О. Рибалко та Ю. Богачков (2008), С. Сисоєва та В. Осадчий (2005), необхідні електронні навчально-методичні комплекси, структура яких містить: електронний навчальний посібник, комп'ютерний практикум лабораторного моделювання, систему тестування, мережеву web-версію курсу тощо, що відзначаються гнучкістю, доступністю, простотою авторизації, варіативністю та доцільністю. Розмістивши розроблений електронний навчальний посібник у мережі інтернет, можна забезпечити його цілодобову доступність для студентів.

Розвиток сучасних інноваційних технологій викликає появу нових підходів до освітнього процесу. Реформування його змісту передбачає створення сучасних електронних освітніх ресурсів, зокрема електронного навчального-методичного забезпечення. До навчальних електронних видань (НЕВ) належать видання, що містять систематизовані відомості наукового або прикладного характеру, викладені у формі, зручній для вивчення й викладання.

Погоджуємося з думкою авторів (Биков, Кухаренко, Сиротенко, Рибалко, & Богачков, 2008; Грищенко, Дейнеко, & Нікітенко, 2021), що дистанційне навчання, використання дистанційних технологій та стрімкий перехід на онлайн-платформи накладає свій відбиток щодо подачі матеріалу та можливостей контролю виконаних робіт. Одним з найдієвіших способів підвищення ефективності навчання вважається впровадження в освітній процес електронних посібників, що мають потужні можливості та дозволяють здобувачу вищої освіти занурюватися у потрібну йому тему з певної дисципліни.

У період активної інформатизації освітнього процесу особливої актуальності набуває розроблення якісного сучасного електронного забезпечення для майбутніх фахівців дошкільної освіти. Через це виникає потреба у створенні якісних електронних посібників з урахуванням особливостей професійної діяльності. Це, зі свого боку, зумовлює необхідність в обґрунтуванні технології розроблення електронного посібника та визначенні його структурних компонентів.

Варто зазначити, що електронний навчальний посібник є відкритою своєрідною дидактичною системою, яку залежно від мети та завдань підготовки здобувачів вищої освіти можна змінювати, модифікувати, доповнювати (Биков, Кухаренко, Сиротенко, Рибалко, & Богачков, 2008). Ураховуючи зазначене, було розроблено електронний навчальний посібник із дисципліни «Педагогіка дошкільна» для майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Технологія розроблення означеного електронного посібника передбачала реалізацію таких етапів:

1) визначення місця та значення електронного навчального посібника в процесі вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка дошкільна»;

2) окреслення мети та завдань щодо створення такого електронного навчального посібника;

– обґрунтування структури електронного навчального посібника;

– розроблення змісту за розділами й темами електронного навчального посібника;

– апробація та коригування елементів електронного посібника.

Зазначимо, що нормативна дисципліна «Педагогіка дошкільна» вивчається здобувачами вищої освіти денної форми навчання спеціальності 012 Дошкільна освіта на першому (бакалаврському) рівні

вищої освіти протягом другого та третього семестрів та входить до циклу дисциплін професійної підготовки.

В освітньо-професійній програмі зазначено, що підґрунтям теоретичних і методичних основ фахової підготовки бакалаврів дошкільної освіти на базі повної загальної середньої освіти та розроблення варіативних моделей освітнього процесу і змісту навчальних дисциплін є поглиблення та розширення знань із фаху на основі міждисциплінарної інтеграції; урахування попередньо набутої професійної компетентності ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»); побудова освітнього процесу на засадах практико-орієнтованого підходу; спрямованість на розвиток критичного мислення та творчого потенціалу майбутніх вихователів на гуманістичних засадах; забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії майбутніх вихователів закладу дошкільної освіти (*Освітньо-професійна Програма, 2022, с. 2*).

Посилення професійно-практичної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти передбачає трансформацію набутих на базовому освітньому рівні компетентностей у площину здобуття фаху на основі дослідницької діяльності; реалізацію принципу інтеграції змісту навчальних дисциплін; критичну оцінку та доцільне впровадження нововведень і європейського досвіду в сучасну систему дошкільної освіти. Під час викладання мають використовуватися інтерактивні форми освітньої взаємодії: проблемні, мультимедійні, бінарні лекції, семінарські, практичні, лабораторні заняття, тренінги, квести, майстер-класи. Освітній процес варто вибудовувати на засадах партнерства. Передбачено навчання на основі узгодженості взаємодії освітньої та професійної діяльності (*Освітньо-професійна Програма, 2022, с. 5*).

На вивчення курсу відведено 300 год. (10 кредитів), з них: лекцій – 50 год., практичних – 50 год., самостійної роботи – 200 год. З курсу «Педагогіка дошкільна» також є ймовірність написання рефератів, доповідей та курсової роботи. Ураховано особливості освітньо-професійної програми зі спеціальності 012 Дошкільна освіта, де є активне залучення студентів до проектно-технологічної діяльності з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, тому особливого значення набуває використання розробленого електронного навчального посібника для підготовки вихователів закладів дошкільної освіти з високим рівнем

професійної та інформаційно-цифрової компетентності.

Використання електронного посібника з дисципліни «Педагогіка дошкільна» надасть змогу здобувачам вищої освіти самостійно оволодівати навчальним матеріалом з дисципліни, систематизувати знання, удосконалювати професійно-педагогічні уміння, здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання й виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти; вчитися і оволодівати сучасними знаннями; працювати з джерелами навчальної та наукової інформації; здійснювати самоконтроль результатів навчальних досягнень з педагогіки дошкільної тощо; здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки. Обґрунтовуючи структуру електронного посібника з дисципліни «Педагогіка дошкільна», здійснили аналіз його компонентів.

Убачаємо необхідність розкрити зміст розробленого електронного навчального посібника з нормативної дисципліни «Педагогіка дошкільна» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта. Електронний посібник (тип: інтерактивний ЕП) враховує особливості конкретної спеціальності, сприяє формуванню й закріпленню комплексу навичок та вмінь здобувачів вищої освіти. До нього входять такі макрокомпоненти: зміст, вступ, п'ять змістових модулів, веб-квест, список рекомендованих джерел, а також освітні рубрики «Індивідуальна траєкторія студента» та «Педагогічні кейси».

«Зміст» містить вступ до навчальної дисципліни та рекомендації до роботи з електронним навчальним посібником. Він ознайомлює здобувачів з метою, основними завданнями та місцем дисципліни «Педагогіка дошкільна» у площині професійної підготовки майбутніх вихователів ЗДО. Важливе значення для ефективної роботи з е-посібником відводиться мікрокомпоненту «Рекомендації до роботи з електронним посібником», де здобувачі вищої освіти мають змогу ознайомитися з навігацією посібника та логікою вивчення навчального курсу, вимогами щодо самостійного вивчення навчального матеріалу, графіком виконання здобувачами самостій-

ної роботи, критеріями, засобами і системою контролю та оцінювання. Рекомендації демонструють налагоджену систему взаємодії здобувач-викладач. Рекомендації орієнтовані на формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта спеціальних (фахових) компетентностей.

Кожен змістовий модуль посібника представлено лекційним матеріалом, викладеним у схематичній структурі (з елементами мультимедіа), завданнями для виконання практичної роботи, питаннями для самоконтролю, списком літератури для самопідготовки з покроковою навігацією керування. Зазначимо, що безпосередньо схематичне представлення матеріалу забезпечує відображення логічних взаємозв'язків між основними поняттями, що сприяє кращому усвідомленню й опануванню навчальної інформації. Відбувається перенесення традиційного (паперового) матеріалу навчального курсу в електронний, створений у форматі PDF, DJVU та ін., але без схематичного відтворення матеріалу.

На завершення вивчення всіх п'яти змістових модулів дисципліни (Змістовий модуль 1. Загальні основи дошкільної педагогіки. Змістовий модуль 2. Виховання дітей у грі. Змістовий модуль 3. Теорія навчання дітей дошкільного віку. Змістовий модуль 4. Виховання дітей дошкільного віку. Змістовий модуль 5. Дошкільний заклад, сім'я, школа) в електронному посібнику передбачено проходження студентами веб-квесту для оцінювання рівня засвоєння навчального матеріалу.

Погоджуємося із думками науковців (Биков, Кухаренко, Сиротенко, Рибалко, & Богачков, 2008; Сисоєва, & Осадчий, 2005), що завдяки застосуванню гіпермедійних засобів та телекомунікаційних технологій вивчення означеної дисципліни перетворюється на принципово новий засіб пізнання, що формує електронне навчально-пізнавальне середовище.

Освітні рубрики «Індивідуальна траєкторія студента» та «Педагогічні кейси» репрезентують систему творчих завдань та ситуацій. До рубрики «Педагогічні кейси» входить 25 розроблених педагогічних ситуацій, що виникають у роботі фахівців дошкільної освіти. Також подано структури оптимального вирішення педагогічних ситуацій та розв'язання педагогічних задач.

За допомогою електронного посібника доцільно організувати самостійну навчальну діяльність здобувачів. Одним із методів реалізації діяльнісного підходу є метод

проектів, розв'язування тренувальних задач ускладненого характеру; педагогічних задач, що передбачають самостійний пошук рішення шляхом істотного перетворення отриманих знань.

Для забезпечення високого рівня навчання здобувачів вищої освіти спеціальності «Дошкільна освіта» з використанням електронного навчального посібника важливо розробити чіткі критерії його оцінювання (з позиції змістовності, структурної функціональності та науковості), що надасть змогу забезпечити якісне подання електронних навчальних ресурсів, розміщених у ньому.

Складниками практичного блоку є постановка навчального завдання, мотивація його розв'язування, використання ІКТ-технологій, проблемно-діяльнісна практична робота з розв'язування завдання з урахуванням індивідуально-особистісних якостей майбутніх фахівців; оформлення результатів проектної роботи.

Розроблений електронний навчальний посібник слугуватиме для здобувачів ефективним сучасним інструментом, спрямованим на:

- полегшення розуміння навчального матеріалу;
- адаптацію відповідно до потреб здобувача, рівня його підготовки, інтелектуальних можливостей;
- надання можливості для самоперевірки на всіх етапах роботи;
- підвищення інтересу здобувачів щодо майбутньої спеціальності, покращення успішності за умов застосування мультимедійних засобів на заняттях;
- цікаве й ефективне навчання, зростання рівня теоретичної, методичної, практичної й інформаційної культури студента;
- можливість миттєво отримати оцінювання завдяки наочності матеріалу;
- готовність здобувачів вищої освіти до цифровізації освіти та подальшого використання сучасних електронних освітніх ресурсів;
- розвиток інформаційно-освітніх середовищ, у яких співпрацюють студенти й викладачі та формують якісний освітній контент.

Усе викладене вище дозволить викладачу за допомогою комп'ютера (ІКТ-технологій) швидко й ефективно контролювати знання здобувачів, задавати зміст та рівень складності контрольного заходу та завдання.

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти висловилися за доцільність використання електронного навчального посібника водночас із паперовим як на лекційних, так і на практичних заняттях. Вони вважають, що запорукою ефективного використання є мультимедійність (аудіо, текст, відео, графіка), інтерфейс (простота використання електронного посібника) та сучасна подача інформації, де є відео, презентації тощо.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Отже, електронний навчальний посібник із нормативної дисципліни «Педагогіка дошкільна» освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта є важливим педагогічним програмним засобом, що має зручну структуру, дозволяє надавати освітню інформацію й скеровувати вивчення навчальної дисципліни з

урахуванням індивідуальних можливостей та уподобань здобувачів вищої освіти.

Визначено, що створений електронний посібник з навчальної дисципліни сприятиме ефективному засвоєнню знань здобувачів, формуванню умінь та навичок з педагогіки дошкільної, залучатиме їх до самостійної навчально-пізнавальної діяльності. Характерною особливістю розробленого електронного навчального посібника з дисципліни «Педагогіка дошкільна» є наявність макро- і мікроструктури, що слугуватиме формуванню готовності здобувачів вищої освіти до цифровізації освіти та подальшого використання сучасних електронних освітніх ресурсів у процесі вивчення навчальних дисциплін.

Перспективи подальших наукових розвідок убачаємо у висвітленні результатів апробації електронного навчального посібника для здобувачів денної та заочної форм навчання спеціальності 012 Дошкільна освіта в освітньому процесі закладу вищої освіти.

Список використаних джерел

- Биков, В., Кухаренко, В., Сиротенко, Н., Рибалко, О., & Богачков, Ю. (2008). *Технологія створення дистанційного курсу*. Київ: Міленіум.
- Грищенко, Т. Б., Дейнеко, Ж. В., & Нікітенко, О. М. (2021). Створення електронних підручників засобами видавничої системи LaTeX. Відновлено з <https://openarchive.nure.ua/bitstream/document/17175/1/GrNikitDeineko.pdf>
- Електронний посібник (2022). *Wikipedia*. Відновлено з https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA
- Малюкова, І. Г., Жиляєв, І. Б., & Якименко, Ю. І. (2009). *Використання інформаційно-комунікаційних технологій у вищій освіті України: поточний стан, проблеми і перспективи*. Київ: КПІ. Відновлено з <http://uiite.kpi.ua/ua/about-uiite/public/>
- Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта» галузі знань 01 Освіта / Педагогіка. (2020). Відновлено з <https://drive.google.com/file/d/1WnBFi-maUWsqnWxnXChyWVNzEV-LLCqD/view>
- Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка дошкільна». (2020). Відновлено з https://drive.google.com/file/d/1Jmaf7h3_TEOIk8He3eGGID7BC0Q86hO5/view
- Сисоєва, С. О., & Осадчий, В. В. (2005). *Професійне консультування молоді: можливості мережі Інтернет*. Київ-Мелітополь: ТОВ «ВБМмд».
- Стромило, І. М. (2013). Технології та методологія розробки електронних посібників. *Нова педагогічна думка*, 2, 182–185. Відновлено з http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2013_2_47

References

- Bykov, V., Kukharenko, V., Syrotenko, N., Rybalko, O., & Bohachkov, Yu. (2008). *Tekhnolohiia stvorennia dystantsiinoho kursu* [Distance course making technology]. Kyiv: Milenium.
- Elektronnyi posibnyk. [Electronic manual] (2022). *Wikipedia*. Retrieved from https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA
- Hryshchenko, T. B., Deineko, Zh. V., & Nikitenko, O. M. *Stvorennia elektronnykh pidruchnykiv zasobamy vydavnychoi systemy LaTeX* [Making electronic textbooks by means of publishing system LaTeX]. Retrieved from <https://openarchive.nure.ua/bitstream/document/17175/1/GrNikitDeineko.pdf>

- Maliukova, I.H., Zhyliayev, I.B., & Yakymenko, Yu.I. (2009). *Vykorystannia informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii u vushchii osviti Ukrainy: potochnyi stan, problem i perspektyvy: analitychnyi ohliad* [Use of information and communication technologies in higher education of Ukraine: current state, problems and prospects: analytical review]. K.: KPI, S. 34. Retrieved from [http://uiite.kpi.ua/ua/about-uiite/public/Osvitno-profesiina_prohrama_pershoho_\(bakalavrskoho\)_rivnia_vyshchoi_osvity_spetsialnosti_012_«Doshkilna_osvita»_haluzi_znan_01_Osvita_Pedahohika](http://uiite.kpi.ua/ua/about-uiite/public/Osvitno-profesiina_prohrama_pershoho_(bakalavrskoho)_rivnia_vyshchoi_osvity_spetsialnosti_012_«Doshkilna_osvita»_haluzi_znan_01_Osvita_Pedahohika) [Educational and professional program of the first (bachelor's) level of higher education of the 012 «Preschool education» specialty, field of knowledge 01 Education / Pedagogy]. Retrieved from <https://drive.google.com/file/d/1WnBFi-maUWsqnWxnXChyWVNzEV-LLCqD/view>
- Robocha prohrama navchalnoi dystsyplyny «Pedahohika doshkilna»* [The working program of the educational discipline «Preschool Pedagogy»]. Retrieved from https://drive.google.com/file/d/1Jmaf7h3_TEOIk8He3eGGID7BC0Q86hO5/view
- Stromylo, I.M. (2013). Tekhnolohii ta metodolohiia rozrobky elektronnykh posibnykiv [Technologies and methodology of development of electronic manuals]. *Nova pedahohichna dumka*, 2, 182-185. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2013_2_47
- Sysoieva, S.O., & Osadchyi, V.V. (2005). *Profesiine konsultuvannia molodi: mozhlyvosti merezhi Internet*. [Professional counseling of young people: possibilities of the Internet]. Kyiv–Melitopol: TOV «VbMmd».

Стаття надійшла до редакції 14.06.2022